Dosarul nr.3-597/2023

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 iunie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac
Grefier Aliona Busuioc, Daniela Pantaz

Examinînd în şedinţă de judecată publică acțiunea depusă de Nicolae Besedovschi împotriva Curții de Apel Chișinău privind obligarea emiterii actului administrativ,

A C O N S T A T A T :

Nicolae Besedovschi s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată nominalizată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 13 februarie 2023 cu nr.1546 a depus o cererea unde a solicitat Curții de Apel o copie a Hotărîrii Curții de Apel Chișinău dosarul nr.3-2593/05 din 01.02.2005 în format tipărit.

Indică că, la data de 17.02.2923 cu nr.4-35/9-435 Curtea de Apel Chișinău a refuzat să transcrie hotărîrea supra din format scris de mînă în format tipărit pe motivul că Curtea de Apel Chișinău nu este în drept de a interveni în actul judecătoresc sub nici o formă.

La data de 20 februarie 2023 cu nr.25 reclamantul a depus o cerere prealabilă în baza art.7 din Codul Administrativ, unde a solicitat din nou Curții de Apel Chișinău o copie a hotărîrii Curții de Apel Chișinău dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit.

La data de 28.02.2023 cu nr.4-35/4-23 Curtea de Apel Chișinău a respins în totalitate cererea prealabilă cu nr.25 din 20.02.2023 din considerentele că, Curtea de Apel Chișinău nu este în drept de a interveni în actul judecătoresc sub nici o formă.

Prin acest refuz de a elibera o copie a Hotărîrii Curții de Apel Chișinău dosarul cu nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit din format scris de mînă în original constituie o încălcare gravă a Constituției Europene pentru Drepturile Omului în Republica Moldova.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Curții de Apel Chișinău de a elibera o copie a Hotărîrii Curții de Apel dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit, autentificată prin ștampila umedă a Curții de Apel Chișinău cu mențiunea ”că hotărîrea eliberată în format tipărit este identică cu hotărîriea în original scrisă de mînă”.

În ședința de judecată reclamantul Nicolae Besedovschi a susținut pretențiile din cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acestora. Suplimentar a explicat că are nevoie de Hotărîrea Curții de Apel dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit pentru a o putea prezenta la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, or acolo nu este posibilă anexarea actelor judecătorești în format scris de mînă.

Prin intermediul Cancelariei la data de 22.05.2023 a parvenit referința din partea pîrîtului Curții de Apel prin care motivează că, Besedovschi Nicolae s-a adresat Curții de Apel cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republici Moldova și Biroului Vamal Giurgiulești prin care a solicitat obligarea pîrîtului de a înregistra automobilul VW Transporter în regim vamal de import.

La data de 01 decembrie 2005, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat hotărîrea nr.3-2693/05 privind respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, hotărîrea a fost redactată integral ograf.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție nr.22 martie 2006, Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2005 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Besedovschi Nicolae împotriva Serviciului Vamal al R.Moldova al RM și Biroului Vamal Giurgiulești privind plasarea automobilului în regim vamal de import, a fost menținută.

La data de 17 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a informat solicitantul despre posibilitatea de a face cunoștință în incita instanței cu dosarul în care se conține hotărîrea original, iar cu privire la transcrierea acesteia în format de tipar a fost informat despre imposibilitatea intervenirii în actul judecătoresc, în virtutea prevederilor art.249 CPC.

La data de 20 februarie 2023, Besedovschi Nicolae a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău, cererea prealabilă cu nr.25, privind eliberarea copiei hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr.3-2593/05 din 01.12.2000 în format tipărit și autentificarea actului tipărit în modul prevăzut de lege iar prin scrisoarea nr.4-35/4-531 din 28 februarie 2023, solicitantul a fost notificat despre respingerea cererii prealabile.

La data de 09 martie 2023 Besedovschi Nicolae, s-a adresat Judecătoriei Chișinău, (sediul Rîșcani) cu acțiune împotriva Curții de Apel Chișinău privind obligarea eliberării copiei hotărîrii Curții de Apel Chișinău cu nr.322593/05 din 01.02.200 în format tipărit și autentificat în modul prevăzut de lege.

Prin notificarea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 martie 2023 (înregistrată și recepționată la data de 27 aprilie 2023), Curtea de Apel Chișinău a fost informată despre necesitatea depunerii referinței pe marginea acțiunii depusă, la notificare fiind atașată și copia acțiunii depusă de către Besedovschi Nicolae.

Urmare a examinării motivelor invocate în susținerea pretențiilor înaintate, consideră că, acțiunea în contencios administrative declarată de Besedovschi Nicolae împotriva Curții de Apel Chișinău nr.3-2593/05 din 01.12.2000 privind obligarea emiterii actului în format tipărit și autentificarea actului tipărit, în modul prevăzut de lege, urmează a fi declarat inadmisibil, din următaorele motive.

În fapt, la data de 01 decembrie 2005, Curtea de Apel Chișinău, a pronunțat hotărîrea nr.3-2693/05 privind respingerea ca fiind neîntemeiată, cererea chemare în judecată a lui Besedovschi Nicolae împotriva Serviciului Vamal al RM și Biroul Vamal Giurgiulești privind plasarea automobilului în regim vamal de import, hotărîrea fiind menținută în căile ordinare de atac.

Hotărîrea în original, a fost redactată integral ograf, în același format este anexată și la materialele dosarului.

În acțiunea depusă, reclamantul solicită obligarea eliberării hotărîrii în format tipărit, adică transcrierea în alt format, cerință, care în opinia instanței, nu vizează o activitate administrative în sensul prevăzut de Codul administrativ, deoarece acțiunile legate de organizarea judecării unui process civil, sau de contencios administrative, inclusiv eliberarea actelor de procedură, nu pot fi verificate pe calea contenciosului administrative, dat fiind faptul că, instanțele de judecată, în persoana judecătorilor, judecă cauzele în conformitate cu legislația procesuală, în pesoana judecătorilor, judecă cauzele în conformitate cu legislația procesuală, adoptînd actele procesuale care pot fi contestate pe căile de atac stabilite de legislația procesuală în vigoare.

În concluzie se solicită, declararea ca fiind inadmisibilă acțiunea de contencios administrative înaintată de către Besedovschi Nicolae împotriva Curții de Apel Chișinău privind obligarea eliberării

copiei Curții de Apel Chișinău nr.3-2593/05 din 01.12.2000 în format tipărit și autentificarea în modul prevăzut de lege.

În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului a solicitat examinarea în lipsă, solicitînd prin referință respingerea cererii ca neîntemeiată. (f.d. 19-21).

Audiind participanţii la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă din următoarele considerente de fapt și de drept.

Conform prevederilor art.189 alin. 1 și 2 Cod Administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

În concordanță cu art. 206 din Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În concordanță cu art. 218 din Codul administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii:

a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă;

c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Conform art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de judecată reține că, la data de 13 februarie 2023 cu nr.1546 reclamantul Besedovschi Nicolae a depus o cerere prin care a solicitat Curții de Apel Chișinău o copie de pe hotărîrea Curții de Apel Chișinău ls dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005, în format tipărit. (f.d. 7)

Prin refuzul din data de 17 februarie 2023 cu nr.4-35/9-535 Curtea de Apel Chișinău a refuzat să transcrie hotărîrea indicată supra din format scris de mînă în format dactilografiat, pe motiv că Curtea de Apel nu este în drept de a interveni în actul judecătoresc sunb nici o formă. (f.d. 8).

Nefiind de acord cu refuzul din 17.02.2023, Nicolae Besedovschi la 20 februarie 2023 cu nr.25 a depus o cerere prealabilă, în temeiul căreia a solicitat repetat de la Curtea de Apel Chișinău o copie a hotărîrii Curții de Apel la dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005, în format dactilografiat. (f.d.9-10).

La data de 28 februarie 2023 cu nr.4-35/4-53 Curtea de Apel a respins în totalitate cererea prealabilă nr.25 din 20 februarie 2023 motivînd că nu este în drept de a interveni în actul judecătoresc sub nici o formă. (f.d.11).

Nefiind de acord cu răspunsul cererii prealabile, la data de 09 martie 2023 Besedovschi Nicolae s-a adresat cu acțiunea în contencios administrative către Curtea de Apel Chișinău, solicitînd obligarea Curții de Apel Chișinău de a elibera o copie a hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit, autentificată prin ștampila umedă cu mențiunea ”că Hotărîrea eliberată în format tipărit este identificată cu hotărîrea în original scrisă de mînă.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamant în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni, în special a epuizat calea prealabilă de tranșare a litigiului, s-a încadrat în termenul legal, a revendicat drepturile subiective vătămate, de altfel, temeiuri de inadmisibilitate regăsite la art. 207 din Codul administrativ nu a fost identificate, fapt confirmat și prin Decizia Curții de Apel Bălți din 13.03.2024. (f.d. 59-62)

În concordanță cu art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea

autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.18, 19, 20 din Codul administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Instanța de judecată remarcă faptul că, prevederile legale menționate necesită o analiză sistematică, conceptuală pentru o protecție juridică subectivă efectivă, care este văzută și o funcție central a jurisdicției administrative, presupunînd existența unor drepturi subiective corespunzătoare.

Din acest motiv, instanța specifică fatul că revendicarea dreptului trebuie să se ducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece expresiile ”drept vătămat” și ”încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete.

În speță, prin acțiunea de contencios administrative Besedovschi Nicolae solicită obligarea Curții de Apel Chișinău să-i elibereze o copie a hotărîrii Curții de Apel Chișinău nr.3-2593/05 din

01.12.2005 în format dactilografiat, autentificată prin ștampila umedă cu mențiunea că ”Hotărîrea eliberată în format tipărit este indicate cu hotărîrea în original scrisă de mînă” pentru a fi prezentată la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

Astfel, la caz, Besedovschi Nicolae revendică încălcarea drepturilor sale prin refuzul pîrîtului - Curtea de Apel Chișinău, de a-i elibera o copie a hotărîrii în format dactilografiat.

Instanța de judecată apreciază critic argumentul părții pîrîte, pe care este bazat refuzul din 28.02.2023 și anume art.249 alin.1 din Codul de Procedură Civilă, potrivit căruia - după pronunţarea hotărîrii, instanţa care a adoptat-o nu este în drept să o anuleze nici să o modifice, or în cazul din speță nu se impune și nici nu se solicită modificarea hotărîrii sau intervenirea în conținutul acesteia, fiind solicitată eliberarea unei copii de pe hotărîrea judecătorească din 01.12.2005 cu același conținut și care produce aceleași efecte juridice, doar în format dactilografiat.

Se reține că numai instanța de judecată, care a adoptat actul judecătoresc solicitat, este subiectul de drept care are dreptul de a-I elibera reclamantului o copie în format tipărit cu autentificarea acesteia în modul prevăzut de Lege, or în caz de refuz în eliberarea acestui act, lui Nicolae Besedovschi există riscul încălcării dreptului acestuia la un proces echitabil, nefiind o altă modalitate legală de obținere a unei copii de pe hotărîrea Curții de Apel Chișinău dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit.

Astfel, instanța conchide asupra necesității de a obliga Curtea de Apel Chișinău de a elibera o copie de pe hotărîrea Curții de Apel Chișinău dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit, autentificată prin ștampilă umedă a Curții de Apel Chișinău cu mențiunea ”că Hotărîrea eliberată în format tipărit este identică cu hotărîrea în original scrisă de mînă”.

Or, pentru o eventuală adresare la CEDO, cum este în speța reclamantului Nicolae Besedovschi, este necesar ca hotărîrea să fie dactilografiată conform standartelor prevăzute de Convenția Europeană a Drepturilor Omului pentru depunerea și primirea actelor de la petiționari la Curte.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art.224-225 din Codul Administrativ, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea depusă de reclamantul Nicolae Besedovschi.

Se obligă Curtea de Apel Chișinău să elibereze reclamantului Nicolae Besedovschi o copie a Hotărîrii Curții de Apel Chișinău pronunțată în dosarul nr.3-2593/05 din 01.12.2005 în format tipărit cu autentificarea acesteia în modul prevăzut de Lege.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac